

РЕШЕНИЕ

№ 129

гр. София, 27.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 13-ТИ ТЪРГОВСКИ, в публично заседание на седми февруари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Христо Лазаров

Членове: Жения Димитрова

Николай Ст. Метанов

при участието на секретаря Ваня Ил. Иванова
като разгледа докладваното от Христо Лазаров Въззивно търговско дело № 20221001000567 по описа за 2022 година

Производството е по реда на глава двадесета от ГПК – Въззивно обжалване.

Образувано е по въззивна жалба от ищеца – „Застрахователно акционерно дружество „Булстрад Виена иншурънс груп“ АД, ЕИК 000694286, чрез адв. М. срещу решение № 399 от 14.04.2022г., постановено по т.д. № 20211100902105 по описа на СГС за 2021г., т.о., VI-23 състав, с което са отхвърлени предявените отрицателни установителни искиове на ищеца по чл. 439, ал. 1 ГПК срещу ответника - „Хелветия къмпани Суис д'Асюрънс“, търговски номер 775753072, със седалище и адрес на управление Л. А. Ш., улица Гринян 13001, Марсилия, Франция за установяване недължимост на сумата от 32 750 евро главница, със законната лихва за забава от 21.09.2021г., 53 518,77 евро лихва за забава за периода от 11.06.2004г. до 20.09.2021г. и 500 евро, пресъдени със съдебно решение № 2004/003207 от 13.03.2009г. на търговски съд на Авиньон – Второ отделение, признато и допуснато до изпълнение в Република България и за вземанията по което, въз основа на изпълнителен лист от 02.08.2021г., е образувано изпълнително дело № 20218520400159, по описа на ЧСИ К. П., с рег. № *** на КЧСИ.

Въззивникът/ищецът - „Застрахователно акционерно дружество „Булстрад Виена иншурънс груп“ АД счита, че обжалваното решение е неправилно и необосновано. Твърди, че спорът е с международен елемент по изпълнително основание – френско осъдително решение. При тези факти, предметът на правния спор по делото е приложимият закон, уреждащ погасителната давност за правото на принудително изпълнение. Според ищеца, приложение

следвало да намерят разпоредбите на българското право – чл. 117, ал. 2 ЗЗД, на основание чл. 41, пар. 1 от Регламент 1215/2012г., Регламент 44/2001г. и съдебната практика на СЕС, както и чл. 28 КМЧП. На следващо място твърди, че прилагането на различна давност за погасяване изпълняемостта на българското съдебно решение, спрямо решение на друга държава членка на ЕС би било дискриминационно нарушение на чл. 18-19 от ДФЕС. Според ищеца, от установеното по делото съдържание на френското право, давността за погасяване на изпълнението се урежда с процесуалноправни норми, които не може да се прилагат от българския съд. Изминали са повече от 10 години от постановяването на френското решение и нямало основания за спиране и прекъсване на давността. Твърди, че според решение по дело C-379/17 на СЕС/постановено по сходен и почти идентичен правен спор/, след изтичане на 5 годишен срок и възражение, съдебното решение не можело да се изпълнява. Подобни аргументи се съдържали и в решение по дело C-139/10 и решение по дело C-420/07 на СЕС. Според въззивника, същинското изпълнение на съдебно решение от друга държава членка, се уреждало от правото на държавата членка по изпълнение, включително относно срока на давността за погасяването му. Счита, че в процесната хипотеза с международен елемент били неприложими т. 10 и т. 14 от ТР 2/2013г. на ОСГТК на ВКС. На следващо място твърди, че българската интерпретация на давността като институт на материалното право се явявала неотносима за правния спор по делото. Според въззивника, квалификацията дадена от правото на ЕС, срокът за погасяване на изпълнението е част от фазата на същинското изпълнение и се подчинявала на правото на държавата по принудително изпълнение. На следващо място твърди, че съгласно френското право давността за изпълнение по съдебни основания, можело да се осъществява само в рамките на десет години и не се прилагала абсолютната давност от 20 години. На последно място твърди, че първоинстанционният съд неправилно е приел, че позоваването на 10 годишната давност не било направено своевременно. Моли въззивния съд да отмени обжалваното решение и да постанови друго, с което да уважи предявените искове. Претендира разноски за двете инстанции.

Въззиваемият/ответникът – „Хелветия къмпани Суис д'Асюрънс“, е подал в срок отговор на въззивната жалба, чрез адв. П.. Изложени са подробни съображения по всяко едно от твърденията на въззивника, които ще бъдат разгледани при съответното обсъждане на правните доводи във въззивната жалба. Счита въззивната жалба за неоснователна, а обжалваното решение за правилно и законосъобразно, и моли да се потвърди от въззивния съд. Не претендира разноски за въззивното производство.

Въззивната жалба е подадена от лице имащо право и интерес от обжалване, срещу подлежащо на обжалване решение, в законоустановения срок и е допустима, поради което подлежи на разглеждане по същество.

На основание чл. 269 от ГПК, въззивният съд след служебно извършена проверка на решението установи, че то е валидно и допустимо в обжалваната част.

Въззивният съд приема за установено от фактическа страна следното:

Първоинстанционният съд правилно е установил фактите по делото и страните не спорят, че

с решение № 2004/003207 от 13.03.2009г. на търговски съд на Авиньон – Второ отделение, „Застрахователно акционерно дружество „Булстрад Виена иншурънс груп“ АД и „Транскапитал“ ЕООД, са били осъдени да заплатят солидарно на „Хелветия къмпани Суис д'Асюрънс“, сумата от 65 500 евро главница, ведно със законната лихва за забава от 11.06.2004г. и 1 000 евро разноски за това съдебно производство. Това решение не е обжалвано и е влязло в сила. С разпореждане от 29.09.2015г., по т.д. № 5468/2015г. на СГС, френското съдебно решение е признато и допуснато до изпълнение в Република България. Това разпореждане е потвърдено с решение № 2838 от 18.12.2019г. по в.т.д. № 5452/2015г. на САС и не е допуснато до касация с определение № 60452 от 13.07.2021г., по т.д. № 921/2020г. на ВКС, I т.о. Въз основа на допуснатото изпълнение срещу „Застрахователно акционерно дружество „Булстрад Виена иншурънс груп“ АД и „Транскапитал“ ЕООД, на 02.08.2021г. по т.д. № 5468/2015г. по описа на СГС е издаден изпълнителен лист– за солидарно заплащане на сумата от 65 500 евро главница, със законната лихва за забава от 11.06.2004г. и 1 000 евро разноски. Въз основа на издадения изпълнителния лист, ответникът е образувал срещу ищеца изпълнително дело № 20218520400159, по описа на ЧСИ К. П.. Сумите по изпълнителния лист били събрани по сметка на частния съдебен изпълнител, но след допуснато обезпечение на исковите (като бъдещи искове) изпълнителното производство било спряно.

По делото е прието неоспорено от страните заключение за юридическа експертиза за установяване на френското право, изготвено от вещото лице – Б. Б.. Според вещото лице, френският съд е приложил френското материално право/L121-12 от Застрахователния кодекс/. В отговор на втория въпрос, вещото лице е отговорило, че установено със съдебно решение вземане по френското право, се погасява с 10 годишна давност, на основание Закон № 91-650 от 09.06.1991г.(действал за времето от 19.06.2008г. до 01.06.2012г.). Гражданско-изпълнителният кодекс, действащ от 01.06.2012г., уреждал абсолютна погасителна давност от 20 години, считано от датата на пораждаване на правото. Абсолютната давност не се прилагала, когато вземането е установено със съдебно решение, а се прилагал 10-годишният срок, който можел да бъде спиран и прекъсван, аналогично на българския ЗЗД/л. 103/.

При така установената фактическа обстановка, въззивният съд приема за установено от правна страна следното:

С определение № 169 от 18.01.2022г., по т.д. № 2105/2022г. е прекратено производството по исковите за недължимост на сумите от 64,60 лева, 6 157,74 лева и 2 928 лева разноски по изпълнението към 20.09.2021г. Това определение не е обжалвано и е влязло в сила на 18.02.2022г., поради което тези искиви претенции не са предмет на въззивното производство.

За да отхвърли предявените обективно и кумулативно съединени отрицателно установителни искове, първоинстанционният съд е изложил решаващи мотиви, че по отношение на погасителната давност на правото на принудително изпълнение, когато вземането е установено със съдебно решение постановено в Република Франция, приложение следва да намерят разпоредбите на френското право. Съгласно френското

право, срокът за погасявяване на принудително изпълнение е 10 години и давността не е изтекла към 28.08.2015г., нито е изтекла предвидената в чл. 2232 от френския Граждански кодекс абсолютна погасителна давност от 20 години.

Предмет на правния спор във въззивното производство е погасяването по давност на правото на принудително изпълнение, на основание признато и допуснато изпълнение по съдебен ред от българския съд на осъдително съдебно решение постановено от френски съд.

Основателно е твърдението на ответника, че производството по което е издадено изпълнителното основание по чл. 439, ал. 2 ГПК, е производството по признаване и допускане изпълнението на френското съдебно решение по реда на чл. 622 и чл. 623 ГПК. Това производство започва като едностранно пред съответния окръжен съд, но пред въззивния съд е двустранно и състезателно. Без това нарочно съдебно производство няма годно изпълнително основание, което да подлежи на принудително изпълнение в Република България, на основание чл. 404, т. 3 ГПК.

Законосъобразни и правилни са изводите на първоинстанционния съд, че в процесната хипотеза приложение следва да намери френското право и уредената в него 10-годишна давност за погасяване на вземането установено с влязло в сила съдебно решение. Тази давност не е изтекла и е прекъсната на 27.08.2015г., когато е подадена молбата за признаване и допускане изпълнение на френското решение, на основание чл. 116, т. 6 ЗЗД вр. чл. 622 и чл. 623, която молба по аргумент от ал. 4 и ал. 5 на цитираните правни норми, има характер на искова молба.

Разпореждането за признаване и допускане изпълнение на френското осъдително решение е влязло в сила на 13.07.2021г. Съгласно разпоредбата на чл. 622, ал. 4 и чл. 623, ал. 5 ГПК, разпореждането по признаване и допускане имат значение на постановено по исков процес решение. Считано от влизане в сила на това разпореждане, започва да тече нова 5-годишна давност, на основание чл. 117, ал. 2 ЗЗД. Новата давност е започнала да тече на 13.07.2021г. и не е изтекла към датата на приключване на устните състезания във въззивното производство – 07.02.2023г. Следователно, само на това основание предявените иски са неоснователни и следва да бъдат отхвърлени.

Разпоредбата на [чл. 36 от на Регламент № 44/2001](#) г. на ЕС относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела, урежда единствено забрана за преразглеждане по същество на чуждестранно съдебно решение. Няма изрична забрана за страните да сочат факти и обстоятелства настъпили след постановяване на чуждестранното съдебно решение – плащане, прихващане, опрощаване и т.н. Според настоящия съдебен състав, при липса на изрична забрана, относно възражение на длъжника за погасяване по давност на правото на принудително изпълнение и по аналогия от закона, приложение следва да намерят разпоредбите на чл. 121, ал. 2 и ал. 3 от КМЧП.

Неоснователни са възраженията на въззивника, че се касаело за дискриминация по чл. 18 - чл. 19 от ДФЕС и чл. 21 от

Хартата на основните права в Европейския съюз. Процесните вземания са установени с влязло в сила съдебно решение на френския съд, което преди изтичането на 10 годишната погасителна давност по френското право е признато и допуснато до изпълнение в Република България по надлежния съдебен ред. След признаването и допускането до изпълнение на процесните вземания в Република България, считано от влизане в сила на разпореждането на българския съд, започва да тече нова погасителна давност съобразно разпоредбите на българското право, която не е изтекла към момента на приключване на устните състезания във въззивното производство. Несъстоятелно е твърдението на ищеца, че въпреки всички своевременно заведени и спечелени дела от ответника, давността за процесните вземания не била спирана и прекъсвана, и вече била изтекла.

Въззивният съд споделя останалите правни изводи изложени в мотивите на обжалваното решение, но като допълнителни аргументи за неоснователност на предявените искове, поради което в тази част препраща към мотивите на първоинстанционния съд, на основание чл. 272 от ГПК.

В диспозитива на обжалваното решение е допусната очевидна фактическа грешка, като вместо недължимост е написана дължимост на процесните суми, която винаги може да бъде отстранена от СГС по реда на чл. 247 ГПК.

Така мотивиран, Софийският апелативен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 399 от 14.04.2022г., постановено по т.д. № 2105/2021г. по описа на СГС, т.о., VI-23 състав, с което са отхвърлени предявените искове по чл. 439, ал. 1 ГПК от „Застрахователно акционерно дружество „Булстрад Виена иншурънс груп“ АД, ЕИК 000694286 срещу „Хелветия къмпани Суис д'Асюрънс“, търговски номер 775753072, със седалище и адрес на управление Л. А. Ш., улица Гринян 13001, Марсилия, Франция, за установяване недължимост на сумата от 32 750 евро главница, със законната лихва за забава от 21.09.2021г., 53 518,77 евро лихва за забава за периода от 11.06.2004г. до 20.09.2021г. и 500 евро, присъдени със съдебно решение № 2004/003207 от 13.03.2009г. на търговски съд на Авиньон – Второ отделение, признато и допуснато до изпълнение в Република България и за вземанията по което, въз основа на изпълнителен лист от 02.08.2021г. е образувано изпълнително дело № 20218520400159, по описа на ЧСИ К. П., с рег. № *** на КЧСИ.

Решението подлежи на обжалване пред ВКС, в едномесечен срок от връчването му на страните и при условията на чл. 280, ал. 1 и ал. 2 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____